

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 1Er/1445/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6110216562
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Benčová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2014:6110216562.4

Rozhodnutie

Okresný súd v Banskej Bystrici vo veci exekúcie oprávneného: Rapid life životná poisťovňa, a. s., so sídlom Garbiarska 2, 040 71 Košice, IČO: 31 690 904, zast. JUDr. Martin Timcsák, advokát, s.r.o., so sídlom Zámocké schody 2/A, 811 01 Bratislava, IČO: 44 430 043, proti povinnej: Ľ. Y., D.. XX. XX. XXXX, bytom M.Í. X, XXX XX N. N., zast. právnu zástupkyňou JUDr. Dagmar Šamudovskou, advokátkou, so sídlom Kyncelová 18, 974 01 Banská Bystrica, pre vymoženie pohľadávky vo výške 11,62 Eur s príslušenstvom a trov exekúcie, vedenej u súdneho exekútora JUDr. Viktora Šajgalíka, Exekútorský úrad Banská Bystrica, so sídlom Kláry Jarunkovej 2, 974 01 Banská Bystrica, ako nástupcu JUDr. Soni Spišákovej, súdnej exekútorke, pod sp. zn. EX 32/2010, o námietkach povinnej proti exekúcii, takto

rozhodol:

Súd námietkam povinnej vzneseným proti exekúcií v y h o v u j e .

odôvodnenie:

Oprávnený prostredníctvom právneho zástupcu podal návrh na vykonanie exekúcie proti povinnej pre vymoženie pohľadávky vo výške 11,62 Eur s prísl., a to na základe rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice, sp. zn. 3C/240/2009-7 zo dňa 14. 10. 2009.

Poverením č. 5601 061290 zo dňa 20. 09. 2010 Okresný súd Banská Bystrica poveril vykonaním exekúcie súdnu exekútorke JUDr. Soňu Spišákovú, so sídlom Exekútorského úradu Banská Bystrica, ktorá je v súčasnosti vedená pod sp. zn. EX 32/2010 u súdneho exekútora JUDr. Viktora Šajgalíka, Exekútorský úrad Banská Bystrica, so sídlom Kláry Jarunkovej 2, 974 01 Banská Bystrica ako nástupcu po menovanej.

Dňa 12.11.2010 poverený exekútor predložil tunajšiemu súdu na rozhodnutie námietku povinnej proti exekúcií zo dňa 05.10.2010, ktoré povinná vzniesla prostredníctvom právneho zástupcu.

Povinná vo vznesených námietkach proti exekúcií uviedla, že súd pri vydaní poverenia súdному exekútorovi neskúmal, či predložený rozhodcovský rozsudok (exekučný titul) bol opatrený potvrdením o vykonateľnosti orgánom na to oprávneným. Domnieva sa, že oprávnený súdu nepredložil platnú rozhodcovskú doložku, ktorá by ho na vyznačenie vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku k takémuto postupu oprávňovala. Súd podľa nej neskúmal ani to, či bola medzi účastníkmi konania platne uzavretá rozhodcovská zmluva, a teda či bola splnená písomná forma v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. v spojení s ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

V námietkach ďalej povinná poukázala na právoplatné uznesenie Okresného súdu Trenčín č. k. 11C 91/2008 v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín č. k. 19Co/352/2009-682 zo dňa 28. 01. 2010, v ktorom vystupuje ako účastník konania na strane navrhovateľa (ako navrhovateľ v rade 15/) a oprávnený na strane odporcu. Predmetným rozhodnutím okresný súd rozhodol, že odporcovi (oprávnenému) ukladá, aby sa zdržal postupu podľa zmluvnej podmienky - rozhodcovskej doložky v časti XV. Všeobecných poisťných podmienok zo dňa 21. 05. 2007, v znení ich dodatkov, až do

právoplatného skončenia predmetného konania vo veci samej. Z týchto dôvodov sa obrátila na Okresný súd v Banskej Bystrici s návrhom na zrušenie rozhodcovského rozsudku sp. zn. 3C/240/2009 (exekučný titul), ktoré konanie na súde prebieha pod číslom konania 7C/70/2010. Predmetné konanie doposiaľ nebolo právoplatne ukončené. A keďže exekučný titul sa doposiaľ nestal vykonateľným, navrhuje vyhovieť námietkam a exekúciu proti nej vedenú zastaviť. Prílohu námietok tvorí upovedomenie o začatí exekúcie s fotokópiou doručení o jeho prevzatí dňom 26. 10. 2010.

K námietkam povinnej sa prostredníctvom právneho zástupcu vyjadril oprávnený listom zo dňa 16.01.2011. Uviedol, že nesúhlasí s domnienkou povinnej o nevykonateľnosti rozhodcovského rozsudku. Z titulnej strany exekučného titulu je zrejmé, že bol riadne opatrený doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti na to orgánom oprávneným a preto citovaný rozsudok má účinky právoplatného rozsudku. Má za to, že z tohto dôvodu nie je možné preskúmavanie vecnej správnosti exekučného titulu v exekučnom konaní. Poukázal na to, že aj Arbitrážny súd Košice vo svojom rozhodnutí dospel k záveru o platnosti rozhodcovskej zmluvy medzi oprávneným a povinným, a to aj s ohľadom na úpravu § 53 ods. 1 a § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka. Teda rozhodcovská zmluva nemala charakter neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej (poistnej) zmluve. O okolnosti platnosti, či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy môže po vydaní takéhoto rozsudku rozhodcovského súdu rozhodnúť iba príslušný všeobecný súd na základe žaloby podľa § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. Taktiež rozhodcovská zmluva nebola uzavretá v rozpore s § 53 ods. 4 písm. r) OZ nakoľko platí, že táto zmluva sa stala súčasťou zmluvných vzťahov medzi oprávneným a povinným na základe ich individuálneho dojednania. Povinný mal možnosť uplatniť právo na voľbu medzi jurisdikciou všeobecného súdu a rozhodcovského súdu tým, že mohol rozhodcovskú doložku odmietnuť bez toho, aby tým bol dotknutý zvyšok poistného vzťahu. Preto (rozhodcovskú) zmluvu nemožno hodnotiť ako neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Poukázal aj na ust. § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z., podľa ktorých rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami, alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli. K uzavretiu rozhodcovskej zmluvy medzi oprávneným a povinným došlo plne v súlade tak s Občianskym zákonníkom, ako aj zákonom o rozhodcovskom konaní, a to spôsobom predvídaným v § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z., písomnou formou vo vzájomne vymenených listoch vo forme rozhodcovskej doložky. Pri uzatváraní rozhodcovskej zmluvy medzi oprávneným a povinným bol na jednej strane písomný, zrozumiteľný a určitý prejav vôle povinného, vlastnoručne podpísaný povinným o tom, že pristupuje v celom rozsahu k Všeobecným poistným podmienkam Prvej česko-slovenskej poisťovne Rapid, a. s. zo dňa 21. 05. 2007, ktoré boli povinnému riadne oznámené a v ktorých v časti XV. je obsiahnuté dojednanie o rozhodcovskom konaní s tým, že všetky spory medzi účastníkmi poistnej zmluvy sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Na druhej strane bol následne opäť písomný, zrozumiteľný a určitý prejav vôle oprávneného o tom, že akceptuje prejav vôle povinného spôsobom pre poisťovníctvo štandardným a zákonom predvídaným. Je nepochybné, že časť XV. týchto Všeobecných poistných podmienok obsahuje rozhodcovskú doložku, ku ktorej sa povinný navyše osobitným súhlasom s jej obsahom vyjadril a súhlasil s ňou a oprávnený akceptoval v plnom rozsahu tieto Všeobecné poistné podmienky, ktoré sa tak stali nedielnou súčasťou poistného vzťahu medzi oprávneným a povinným. Oprávnený má za to, že neexistujú dôvody v zmysle § 45 ods. 1 písm. a) ZRK, ktoré by odôvodňovali zastavenie exekúcie. Námietky povinnej smerujúce predovšetkým k označeniu platne a účinne dojedanej rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, boli vykonaným dokazovaním spoľahlivo vyvrátené a bolo preukázané a súdmi opakovane potvrdené, že rozhodcovská doložka dojednaná medzi oprávneným a povinným nemôže mať charakter neprijateľnej zmluvnej podmienky, nakoľko bola individuálne dojednaná a ako taká je prípustná aj vo vzťahu k spotrebiteľovi. Ďalej je nepochybné, že nároky oprávneného uplatnené v exekučnom konaní ako istina aj náhrada trov konania úspešného účastníka rozhodcovského konania - oprávneného sú plneniami, ktoré sú objektívne možné (ide o peňažné plnenie), právom dovolené a nie sú v rozpore s dobrými mravmi. V súvislosti s nariadením predbežného opatrenia, ktoré povinná uvádza, poukazuje na rozhodnutie krajského súdu, v ktorom na strane 12 konštatuje, že ak rozhodcovské konania už prebehli, týmto predbežným opatrením sa do práv žalovaného už nezasiahne. Preto takéto rozhodnutie nie je prekážkou daného exekučného konania a exekúcia môže riadne pokračovať. Vo vzťahu k tejto exekučnej veci je predmetné rozhodnutie irelevantné, nakoľko rozhodcovské konanie, ktorého výsledkom je exekučný titul, prebehlo a bolo ukončené ďaleko pred nariadením spomínaného predbežného opatrenia a ukončených rozhodcovských konaní sa nedotýka, ani neznemožňuje viesť

výkon rozhodnutia na základe predtým vydaných exekučných titulov v rámci rozhodcovských konaní. Vo vzťahu ku konaniu o zrušenie rozhodcovského rozsudku vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 7C/70/2010 poukazuje na to, že podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku oprávneným nezakladá automaticky dôvod na odklad a už vôbec nie na odklad exekúcie z dôvodu, že možno očakávať jej zastavenie. Podanie takejto žaloby nevytvára dôvodné očakávanie zastavenia exekúcie, nevytvára vôbec predpoklad o úspechu navrhovateľky v tomto konaní. Podľa § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde (§ 40 ods. 1 tohto zákona), napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť. Povinná ako účastník - navrhovateľka v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku, návrh na odklad vykonateľnosti tohto rozsudku nepodala. Preto samotné podanie návrhu povinnej na zrušenie rozhodcovského rozsudku nie je dôvodom na odklad, či zastavenie exekúcie z dôvodu, že možno očakávať jej zastavenie. V konkrétnom prípade povinná uzavrela s oprávneným rozhodcovskú doložku v rámci poisťných podmienok, ktoré obe strany podľa obsahu vzájomne vymenených listín písomne a bez pochybností akceptovali. K vyjadreniu oprávnený pripojil fotokópie rozhodnutí iných súdov SR, fotokópiu poisťnej zmluvy č. 5004100021 a kópiu Všeobecných poisťných podmienok pre poistenie zo dňa 21. 05. 2007.

V danej veci pôvodne rozhodla vyššia súdna úradníčka tohto súdu uznesením pod č.k. 1Er/1445/2010-82 zo dňa 25. 02. 2011, ktorým námietky povinnej proti exekúcii a návrh povinnej na zastavenie exekúcie zamietla. Proti citovanému uzneseniu, ktoré bolo doručené právnej zástupkyňi povinnej dňa 08. 03. 2011, táto podala v zákonnej lehote odvolanie na tunajšom súde dňa 23. 03. 2011. Na zdôvodnenie povinná uviedla, že akékoľvek plnenie priznané rozhodcovským súdom na základe rozhodcovskej doložky, ktorá predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, je plnenie v rozpore s dobrými mravmi. Konanie, ktoré povinná opísala pri spôsobe uzavretia rozhodcovskej zmluvy, považuje za nekalú obchodnú praktiku a rozhodcovskú doložku uzavretú týmto spôsobom za nekalú zmluvnú podmienku. Povinná si osobne nevyjedнала rozhodcu. Rozhodcovská doložka bola vopred naformulovaná. Miesto rozhodcovského konania si jednostranne stanovil oprávnený. Povinný sa musel nezvratne podrobiť rozhodcovskému konaniu, a tak spor riešený pred rozhodcom bol pre povinného nepredvídateľný. Tiež má vážne pochybnosti o objektívnosti a nestrannosti rozhodcovského procesu, o priebehu ktorého sa dozvedel až po jeho konaní. V tejto súvislosti poukazuje na rozsudok C 40/08 - Asturcom "Smernice rady 93/13/EHS zo dňa 05. 04. 1993 o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Potom plnenie, ktoré je vymáhané, bolo priznané na základe absolútne neplatnej rozhodcovskej doložky. Teda rozhodcovské konanie prebehlo na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, a preto takýto záväzok, ktorý vznikol z takéhoto procesu, nemôže byť v súlade s dobrými mravmi. Právna zástupkyňa povinnej žiadala napadnuté uznesenie súdu zrušiť a námietkam proti exekúcii vyhovieť.

Predmetným odvolaním povinnej sa zo zákona rozhodnutie (uznesenie) vyššej súdnej úradníčky tohto súdu pod č.k. 1Er/1445/2010-82 zo dňa 25. 02. 2011 zrušuje a o veci opätovne musí rozhodnúť sudca. Takýto záver vyplýva z ust. § 374 ods. 4 posledná veta OSP, v ktorom sa uvádza, že ak odvolanie podané v odvolacej lehote oprávnenou osobou smeruje proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakatela, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa (§ 202), rozhodnutie sa podaním odvolania zrušuje a opätovne rozhodne sudca. Je nesporné, že podanými námietkami proti exekúcii sa povinná domáhala ich vyhoveniu a následne zastavenia exekúcie. Uvedený postup vyplýva z ust. § 50 ods. 5 prvá veta Exekučného poriadku, ak je rozhodnutie, ktorým sa námietkam vyhovel právoplatné, súd exekúciu zastaví. Pokiaľ vyššia súdna úradníčka tohto súdu pôvodne rozhodla citovaným uznesením tak, že námietky povinnej proti exekúcii zamietla, nebol dôvod na rozhodnutie aj o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie, keďže takýto samostatný návrh podaný nebol. Prípadné zastavenie exekúcie prichádza do úvahy až po právoplatnosti rozhodnutia exekučného súdu za predpokladu, že sa námietkam ako opodstatneným vyhovel. V súvislosti s uvedeným ide o nadbytočný výrok napadnutého uznesenia vyššej súdnej úradníčky tohto súdu, ktorý sa zároveň zrušil v spojitosti so zrušením citovaného rozhodnutia v celom rozsahu v dôsledku podaného odvolania povinnej ako oprávnenej osoby (§ 374 ods. 4 posledná veta OSP). Preto exekučný súd pristúpil k opätovnému vecnému posúdeniu a rozhodovaniu o námietkach povinnej proti exekúcii.

Okresný súd Banská Bystrica následne rozhodol uznesením pod č. k. 1 Er/1445/2010-99 zo dňa 01.10.2012, ktorým povolil odklad exekúcie, a to až do právoplatného skončenia konania o zrušení

rozhodcovského rozsudku, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica, pod sp. zn. 7 C/70/2010. Proti rozhodnutiu podal v zákonnej lehote prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie oprávnený. Krajský súd Banská Bystrica uznesením pod č.k. 1CoE/104/2013-120 zo dňa 23.04.2013 rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 1 Er/1445/2010-99 zo dňa 01.10.2012 zrušil a vrátil tunajšiemu súdu na ďalšie konanie. Z odôvodnenia rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici vyplýva, že tunajší súd sa nemusí zaoberať možnosťou vplyvu konania začatého na Okresnom súde Banská Bystrica, pod sp. zn. 7 C/70/2010 na predmetné exekučné konanie, ale má skúmať prípustnosť predmetnej exekúcie aj bez ohľadu na výsledok iného konania sp. zn. 7 C/70/2010.

Podľa § 38 ods. 2 zákona 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (ďalej len " Exekučný poriadok"), oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa tohto zákona, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.

Podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku, exekučným titulom je aj vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu.

Podľa § 50 ods. 1 Exekučného poriadku povinný, povinný môže vzniesť u exekútora povereného vykonaním exekúcie do 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie námietky proti exekúcii, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti, alebo ak sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná. To isté platí, ak sa namieta, že oprávnený alebo povinný nie sú právnymi nástupcami osoby uvedenej v exekučnom titule. Námietky musia byť odôvodnené a na dodatočne uvedené dôvody sa neprihliadne. Ak po podaní námietok exekútor upustil od vykonania exekúcie (§ 46), o námietkach netreba rozhodnúť.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia o námietkach rozhoduje súd (§ 45).

Námietky sú procesnou obranou povinného proti neprípustnej exekúcii, ktorých účelom je zastavenie exekúcie alebo upustenie od vykonania exekúcie z dôvodov taxatívne ustanovených v zákone.

Predmetom námietok môžu byť skutočnosti procesného i hmotného práva. Ich spoločným znakom je, že tieto skutočnosti nastali až po vzniku exekučného titulu. Ak by existovali pred vznikom exekučného titulu, zásadne ich nemožno uplatniť, pretože ich relevancia sa skončila vydaním vykonateľného rozhodnutia, ktoré sa stalo podkladom pre vykonanie exekúcie.

Konanie o námietkach povinného proti exekúcii je zároveň sporom o začatie exekúcie, kde exekučný súd na základe námietky povinného rozhoduje o otázke, či sa exekúcia začala oprávnene, t.j. či rozhodnutie - exekučný titul, je vykonateľný, ako aj skutočnosť či povinný dobrovoľne do začatia exekučného konania (deň kedy bol súdnemu exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie) dobrovoľne splnil to, čo mu ukladalo vykonateľné rozhodnutie. Námietky musia byť predovšetkým odôvodnené, pričom na dodatočne uvedené dôvody sa neprihliadne.

Vychádzajúc z obsahu exekučného spisu sp. zn. 1Er/1445/2010, z námietok povinnej proti exekúcií a z vyjadrenia oprávneného má súd preukázané nasledovné:

Exekučné konanie začalo dňa 19.07.2010, kedy bol súdnemu exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie. Exekučným titulom v prebiehajúcej exekúcií je rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, sp. zn. 3C/240/2009-7 zo dňa 14. 10. 2009, opatrený doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti dňom 27.10.2009. Dňa 03.08.2010 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v prospech oprávneného. Okresný súd Banská Bystrica poveril vykonaním exekúcie poverením č. 5601 061290 zo dňa 20. 09. 2010 súdneho exekútora JUDr. Soňu Spišákovú, so sídlom Exekútorského úradu Banská Bystrica, ktorý ju vedie pod sp. zn. EX 32/2010. Poverený exekútor dňa 11.10.2010 vydal upovedomenie o začatí exekúcie, ktoré doručil povinnej dňa 26.10.2010. Povinná vzniesla proti upovedomeniu o začatí exekúcie námietky, tieto boli súdnemu exekútorovi doručené dňa 8.11.2010, t.j. námietky proti exekúcií boli podané v zákonom stanovenej lehote.

Povinná vznesenými námietkami proti exekúcií spochybnila vykonateľnosť exekučného titulu a platnosť rozhodcovskej zmluvy, resp. rozhodcovskej doložky, koncipovanej v časti XV. Všeobecných poistných podmienok, a preto súd opätovne preskúmal listinné dôkazy predložené oprávneným a povinnou.

Súd vychádzajúc z obsahu exekučného spisu č. k. 1 Er/1445/2010 a ďalej z pripojeného exekútorského spisu sp. zn. EX 32/10, z exekučného titulu, z predloženej fotokópie poistnej zmluvy č. 50041 00021 a zo Všeobecných poistných podmienok Prvej česko-slovenskej poisťovne Rapid, a. s. zo dňa 21. 05. 2007 (v znení dodatkov) má preukázané nasledovné:

Exekučným titulom v predmetnej veci je rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, sp. zn. 3C/240/2009-7 zo dňa 14. 10. 2009, ktorý má vyznačenú právoplatnosť a vykonateľnosť 27. októbra 2009. Rozhodcovský rozsudok povinne ukladá "do piatich dní od doručenia tohto rozhodcovského rozsudku zaplatiť žalobcovi (povinnému) peňažnú sumu 11,62 Eur na účet vedený v Slovenskej sporiteľni, a.s.... a trovy rozhodcovského konania pozostávajúce z poplatku za konanie pred rozhodcami, paušálu na správne náklady a odmeny za právne zastupovanie vo výške 500,- Eur, na účet právneho zástupcu žalobcu ..., alebo aby v tej istej lehote podal odpor, alebo námietky na súde, ktorý tento rozhodcovský rozsudok vydal". Podkladom na vydanie rozhodcovského rozsudku bola poistná zmluva č. 50041 00021 zo dňa 29.09.1996. Poistná zmluva neobsahuje rozhodcovskú doložku.

Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku sp. zn. 3 C/240/2009 vyplýva, že rozhodcovský súd svoju právomoc konať odvodzoval z rozhodcovskej doložky, ktorej znenie je uvedené v časti XV. poistných podmienok (úplné znenie k 1.1.2009).

Časť XV. Všeobecných poistných podmienok Prvej česko-slovenskej poisťovne Rapid, a. s. zo dňa 21. 05. 2007 (úplné znenie k 1.1.2009) upravuje riešenie sporov, ktoré medzi zmluvnými stranami vzniknú nasledovne:

Podľa bodu 1. Poisťovňa a poistník sa dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov s výlukami a odchýlnou právnou úpravou vykonanou týmto článkom, štatútom rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom.

Podľa bodu 3. Rozhodcovskému konaniu podliehajú všetky spory medzi poisťovňou a poistníkom, poisteným, oprávnenou osobou alebo ich právnymi nástupcami, najmä a) pohľadávky poisťovne voči poistníkovi z dlžného poistného

Súd konštatuje, že rozhodcovskému súdu jeho kompetencia rozhodovať majetkové spory neplynie priamo zo zákona, ale rozhodcovský súd ju získa až na základe dohody medzi účastníkmi sporu v rozhodcovskej zmluve.

Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní (§ 3 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní). Rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve (§ 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Zákona o rozhodcovskom konaní). Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli (§ 4 ods. 2 Zákona a rozhodcovskom konaní).

Na základe uvedeného súd skúmal, či rozhodcovský rozsudok vydal orgán s právomocou vydať takýto rozsudok, či rozhodnutie rozhodcovského súdu uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie je vykonateľné a či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Pokiaľ by nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol by spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade by nemohol ani vydať rozhodcovský rozsudok (porovnaj tiež R 46/2012). Pokiaľ by súd akceptoval rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by vykonateľnosť rozhodnutia vydaného tým, kto na to nemal právomoc. Vo svojej podstate by šlo o akceptáciu rozhodnutia nevykonateľného, majúceho účinky paktu.

Skúmanie, či bola platne uzavretá rozhodcovská zmluva, nie je posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeruje k zrušeniu tohto rozhodnutia, ale súd v danom prípade skúma, či oprávneným predložený rozhodcovský rozsudok je vykonateľný exekučný titul, a teda či ho vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, pričom riešením tejto otázky súd nie je viazaný tým, ako ju vyriešil rozhodcovský súd.

Rozhodcovskú doložku súd skúmal berúc do úvahy kritéria, na ktorých je založený inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky a teda, či rozhodcovská doložka začlenená v rámci Všeobecných poisťných podmienok Prvej česko-slovenskej poisťovne Rapid, a. s. zo dňa 21. 05. 2007 (v úplnom znení k 01.01.2009) nespôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Nič na veci nemení ani skutočnosť, že vo veci už bolo súdom vydané poverenie na vykonanie exekúcie. Totiž vydanie predmetného poverenia netvorí prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 159 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova), pretože poverenie na vykonanie exekúcie je len písomný doklad, ktorým súdny exekútor preukazuje svoje oprávnenie exekúciu vykonávať.

Poisťná zmluva, uzavretá medzi účastníkmi konania je zmluvou spotrebiteľskou.

Základným právnym aktom ochrany spotrebiteľa bola smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách z 5. apríla 1993. Táto bola do nášho právneho poriadku prebratá zákonom č. 150/2004 Z.z. (účinného od 1. apríla 2004 okrem § 60, ktorý nadobudol účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii), ktorý novelizoval Občiansky zákonník a okrem toho má smernica aj tzv. nepriame účinky, takže je záväzná pre Slovenskú republiku a slúži aj ako interpretačné pravidlo pre výklad spotrebiteľských právnych vzťahov. V spotrebiteľskom práve je princíp zmluvnej slobody potrebné konfrontovať s princípom zmluvnej spravodlivosti. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktu, s ohľadom na vyššiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a jednoduchšiu dostupnosť právnych služieb a nakoniec aj so zreteľom na možnosť určiť zmluvné podmienky jednostranne prostredníctvom formulárových zmlúv. Spoločným znakom právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa je snaha prostredníctvom práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Takýto postup nie je v rozpore s čl. 2 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd. Ochrana autonómie vôle totiž nemôže byť absolútna tam, kde existuje iné základné právo jednotlivca alebo ústavný princíp či iný ústavne aprobovaný verejný záujem, ktoré sú spôsobilé autonómiu vôle proporcionálne obmedziť.

Podľa ust. § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov /ďalej len "Občiansky zákonník"/ v znení účinnom od 1.1.2008, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Pokiaľ je zmluvná podmienka v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy (vzťah fakticky nerovný a nevyvážený), niet žiadnych pochybností o tom, že taká zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Ak by takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi.

Pri právnom hodnotení spotrebiteľských zmlúv je nutné mať aj na pamäti, že hlava piata "spotrebiteľské zmluvy" v časti prvej Občianskeho zákonníka implementuje smernice ES, a ako vyplýva z rozsiahlej judikatúry Súdneho dvora EU (najmä C-106/89, C-334-92, C- 91-92) pokiaľ vnútroštátny súd (súd členského štátu) aplikuje svoj právny poriadok, je vždy povinný interpretovať svoje právo v súlade s obsahom smerníc ES a ich účelom. Súdny dvor EU v veci C-240/98 (oceáno Grupo Editorial SA v Rocio Murciono Quintero) rozhodol o predbežnej otázke tak, že ochrany poskytovanej spotrebiteľom Smernicou Rady 93/13/EHS môže byť dosiahnuté len vtedy, ak vnútroštátny súd sám z úradnej moci prihliadne k neprímeraným podmienkam dohodnutým v spotrebiteľských zmluvách. Podobné závery prijal ESD aj vo veci predbežnej otázky predloženej týmto odvolacím súdom vo veci C-76/10. Z uvedeného výkladu Smernice, obsiahnutého v označených rozhodnutiach ESD, je zrejmé, že ak je rozhodcovská doložka neplatná z dôvodu neprímeranej podmienky, spôsobujúcej významnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v neprospech spotrebiteľa, sú vnútroštátne súdy povinné prihliadať na túto neplatnosť, aj keď neplatnosť rozhodcovskej doložky neuplatnil spotrebiteľ. Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dojednaná, je neprímeraná, ak v rozpore s požiadavkou primeranosti spôsobuje významnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, ktoré vyplývajú z danej zmluvy v neprospech spotrebiteľa (viď uznesenie ÚS SR sp. zn. I.ÚS 41/2014-15).

Rozhodcovská doložka, ktorá mala v predmetnom konaní založiť legitimitu pre exekučný titul, všeobecne znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom. Túto skutočnosť je potrebné považovať za neprijateľnú podmienku, a to v neprospech spotrebiteľa. Pritom rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne písomne nevyjednal a nemal na výber z možných alternatív.

Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť rozhodcovského rozsudku v zmysle jeho nezáväznosti.

V danej veci súd zistil, že medzi oprávneným a povinnou nebola uzatvorená samostatná rozhodcovská zmluva, ktorá by obsahovala dohodu o riešení vzniknutých sporov v rozhodcovskom konaní. Súd ďalej zistil, že text rozhodcovskej doložky je uvedený v závere Všeobecných poisťných podmienok, konkrétne v XV. časti, ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, nemožno považovať za individuálne dojednanú rozhodcovskú doložku a bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok mohol byť spôsobilým exekučným titulom pre vedenie exekúcie.

Praktickým dôsledkom ustanovenia o rozhodcovskej doložke tak, ako je formulovaná v XV. časti Všeobecných poisťných podmienok je, že spotrebiteľovi je fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak oprávnený podá žalobu na rozhodcovský súd.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Keďže právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie v predmetnej veci je založená na absolútne neplatnom právnom úkone, exekučný súd po preskúmaní exekučného titulu a Všeobecných poisťných podmienok dospel k názoru, že exekučný titul je vydaný v rozpore so zákonom. Na základe uvedeného

súd o vznesených námietkach povinnej proti exekúcií potom rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Pokiaľ povinná v námietkach poukázala na konanie vedené na tunajšom súde o zrušenie rozhodcovského rozsudku pod č. k. 7 C 70/2010, súd dáva do pozornosti ust. § 40 ods. 1 v spojení s ust. § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, podľa ktorého sa účastník rozhodcovského konania môže so žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania. Súd, z pripojeného spisu tunajšieho súdu č. k. 7 C 70/2010 má preukázané, že povinná osobne dňa 19.11.2009 podala na tunajšom súde žalobu na zrušenie rozhodcovského rozsudku sp. zn. 3 C/240/209-7 zo dňa 14.10.2009. Z pripojenej fotokópie doručky vyplýva, že povinná prevzala rozhodcovský rozsudok dňa 20.10.2009 a teda žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podala povinná v zákonnej lehote. Konanie o tejto žalobe doposiaľ nebolo právoplatne skončené. Začatie konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku (začatie opravného konania) bráni ďalšiemu výkonu exekúcie.

Z obsahu spisu tunajšieho súdu č.k.7 C 70/2010, konkrétne z vyjadrenia oprávneného na č. I. 54 spisu ďalej vyplýva, že oprávnený ako žalovaný účastník predložil súdu návrh mimosúdnej dohody o urovaní medzi ním a povinnou. Poukázal najmä na čl. IV. predmetného návrhu dohody, z ktorého vyplýva, že cieľ sledovaný žalobcom v označenom inom konaní ja možné dosiahnuť postupom podľa § 574 O.z.

Podľa § 50 ods. 5 prvá veta Exekučného poriadku, ak je rozhodnutie, ktorým sa námietkam vyhovelu právoplatné, súd exekúciu zastaví.

Súd upovedomuje o tom, že po právoplatnosti tohto rozhodnutia o vyhovení námietkam povinnej proti exekúcii, súd následne exekúciu zastaví.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu súdu, ktorým sa vyhovelu námietkam proti exekúcii, je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa (§ 205 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie podľa § 205 ods. 2 O. s. p. možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú podľa § 205a O. s. p. pri odvolaní proti uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,

d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.